

Slovenské bezpečnostné fórum 2022 o bezpečnostných výzvach 21. storočia

Tlačová správa: Banská Bystrica, 4. októbra 2022

V pondelok, 3. októbra 2022 sa v priestoroch Univerzitetnej knižnice v Bratislave uskutočnil 16. ročník Slovenského bezpečnostného fóra (SBF). Tohtoročná konferencia sústredila svoju pozornosť na najdôležitejšie témy slovenskej bezpečnostnej politiky v národnom aj celoeurópskom meradle. Vytvorila tak priestor pre odbornú diskusiu o výzvach pre Slovenskú republiku a svet.

Druhú najväčšiu bezpečnostnú konferenciu na Slovensku otvorili Silvia Stasselová, generálna riaditeľka Univerzitetnej knižnice v Bratislave a Patrícia Chnúriková, prezidentka Euroatlantického centra.

S úvodným príhovorom vystúpil Jaroslav Naď, minister obrany Slovenskej republiky, ktorý v prejave upriamil pozornosť na dôležitosť Slovenského bezpečnostného fóra a zdôraznil, že Slovensko má jasne vymedzenú obrannú a zahraničnú politiku. Vyzdvihol význam členstva v Severoatlantickej aliancii, a v kontexte vojny na Ukrajine zdôraznil, že Slovenská republika sa správa ako zodpovedný spojenec, dobrý priateľ a sused Ukrajiny. Zároveň apeloval na snahu naďalej Ukrajine poskytovať adekvátnu pomoc. V závere odsúdil nehumánne kroky Ruskej federácie voči Ukrajine a absolútne nerešpektovanie medzinárodného práva.

Prvá panelová diskusia Slovenského bezpečnostného fóra 2022 sa venovala vojne na Ukrajine a jej dopadom na Slovensko a svet. Mikuláš Dzurinda v rámci diskusie označil akt oficiálneho pričlenenia ukrajinských území k Ruskej federácii za zúfalý čin, ktorý svedčí o napätej vnútroštátnej situácii v Rusku. Rečníci ďalej diskutovali o možnosti riešenia konfliktu mierovou cestou a zaoberali sa otázkou členstva Ukrajiny v Severoatlantickej aliancii. Podľa štátneho tajomníka Mariana Majera by mal pri vstupe do NATO existovať istý medzistupeň, pretože podmienky vstupu vníma ako archaické. Posledný blok diskusie otvoril Mikuláš Dzurinda s tvrdením, že Európa má systémový problém a až príliš sa v rámci svojej obrany spolieha na USA. Ako riešenie navrhol vytvorenie jednotných konvenčných európskych ozbrojených síl, tie by podľa neho vrátili EÚ potrebný rešpekt. Podľa štátnej tajomníčky Ingrid Brockovej za žiadnych okolností nesmie vojna skončiť prehrou Ukrajiny. Je

podľa nej potrebná jednota Západu, vynucovanie a dodržiavanie medzinárodného práva a taktiež sprísňovanie sankcií.

Druhý panel Slovenského bezpečnostného fóra sa venoval Strategickej koncepcii NATO 2030, ktorá bola schválená len v júni tohto roka na samite v Madride. V úvode sa moderátorka sústredila predovšetkým na komparáciu starej a novej Strategickej koncepcie NATO. Peter Babiar sa v tomto kontexte vyjadril, že kľúčové piliere NATO ostali zachované. Zmenu však vníma predovšetkým v spôsobe akým sa bude Severoatlantická aliancia vyvíjať najbližšie roky. Pozornosť upriamil predovšetkým na 1. pilier, tzv. princíp odstrašenia. Peter Bátor taktiež reagoval na princíp odstrašenia: „*Odstrašenie znamená vytvoriť podmienky, aby si tá druhá strana povedala, že sa jej to neoplatí.*” Katarína Kertýsová sa v rámci panelovej diskusie vyjadrila, že koncepcia komplexne zmenila celkové definovanie bezpečnostného prostredia, pričom zdôraznila bezpečnosť kybernetického priestoru. V ďalšej fáze diskusie sa otvorila téma žiadosti Ukrajiny o systém protivzdušnej obrany. Babiar v tomto kontexte uviedol, že príkladom môže ísť Slovenská republika, v ktorej systém protivzdušnej obrany efektívne funguje a je veľmi cenný. Považuje ho ako odstrašujúci faktor pre protivníka, a príklad toho, že koncepcia NATO 2030 u nás už funguje. V rámci diskusie sa hostia venovali definovaniu Ruskej federácie ako najsilnejšej a priamej hrozby bezpečnosti v rámci koncepcie.

Posledný panel Slovenského bezpečnostného fóra 2022 sa venoval téme dezinformácií, ako nástroja propagandy 21. storočia. V úvode sa panelisti zhodli, že téma dezinformácií sa už stala bežnou súčasťou života ľudí na Slovensku. Počet ľudí, ktorí veria dezinformáciám sa zvyšuje, pričom tomu napomáhajú aj politickí lídri, ktorí ich využívajú na svoje kampane. Podľa Marcela Peška Slovensko potrebuje silnejšie politické líderstvo, ktoré je ochotné riešiť dezinformácie ako politický problém. Aj keď sa v štáte v boji s dezinformačnou scénou navyšujú ľudské kapacity a prijímajú sa nové koncepcie, je potrebné so spoločnosťou pracovať systematicky, a nie sporadicky. Panelisti sa ďalej zhodli, že na Slovensku je Rusko najsilnejšie v šírení dezinformácií a využíva pri tom lokálnych aktérov. Tomáš Kriššák ďalej objasnil, že v rovine dát vidno prepojenosť dezinformačného systému. Tí, ktorí veria hoaxom o očkovaní, veria aj dezinformáciám o Ukrajine, „*pravda začína byť alternatívou a dezinformácie sú mainstream*”. Podľa Vladimíry Kurincovej Čavojovej je výzvou fungovania rôznych metód boja s dezinformáciami znižovanie dôvery ľudí vo všetky typy správ. Výskumy ukázali, že ľudia ktorí začnú menej veriť dezinformačným kanálom zároveň menej dôverujú aj pravdivým médiám. Na záver panelisti diskutovali o možnostiach ako zlepšiť boj s dezinformáciami na Slovensku na štátnej úrovni. Marcel Peško navrhol vytvorenie

samostatnej inštitúcie pre boj s dezinformáciami. Viacero európskych krajín takéto inštitúcie vytvorilo, a Slovensko podľa neho disponuje dostatočnými ľudskými kapacitami na etablovanie práve tejto inštitúcie.

Sprievodným podujatím konferencie bol už tradične Okrúhly stôl mladých lídrov, ktorý umožnil študentom zaoberajúcim sa politickými vedami a medzinárodnými vzťahmi zdieľať svoje názory a získať nové poznatky a skúsenosti. Tohtoročný formát okrúhleho stola sa venoval *Dezinformáciám ako strategickému zbrani*. Mladí lídri mali možnosť navrhnúť nové a inovatívne riešenia v boji s dezinformáciami. Sprievodné podujatie prebiehalo pod vedením Petra Dubóczyho, projektového riaditeľa portálu infosecurity.sk

Slovenské bezpečnostné fórum 2022 vytvorilo platformu pre odbornú diskusiu na témy, ktoré rezonujú v oblasti slovenskej a medzinárodnej bezpečnosti s dôrazom na prebiehajúci konflikt na Ukrajine. Organizátorom Slovenského bezpečnostného fóra 2022 bolo Euroatlantické centrum s generálnym partnerom podujatia, Univerzitnou knižnicou v Bratislave. Projekt finančne podporili Ministerstvo obrany Slovenskej republiky a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

Podrobný program konferencie nájdete na internetovej stránke: <https://sbf.eac.sk/>

Záznam zo Slovenského bezpečnostného fóra 2022 nájdete v odkaze:

<https://www.youtube.com/channel/UC57lqH3UxBsqBvYueeCRUFA>